

De legitimiteit van de politie onder druk? Beschouwingen over grondslagen en ontwikkelingen van legitimiteit en legitimiteitstoekenning (2006). K. van der Vijver en F. Vlek (red.) (Politie & Wetenschap). Politiewetenschap 34

Onderzoeksvragen

1. Welke inhoud en betekenis worden anno 2006 gegeven aan de legitimiteit van overheid en politie en hoe verhouden beide zich tot elkaar?
2. Beschikt de politie over een eigen legitimiteitspositie, los van de overheid waarvan ze deel uitmaakt en waaraan ze ondergeschikt is?
3. Welke eisen worden gesteld aan de legitimiteit van de politie en in hoeverre voldoet de politie daaraan?
4. Staat de legitimiteit van de politie onder druk en, zo ja, waardoor: factoren binnen de politie of in de maatschappelijke en beleidsomgeving?

Methode van onderzoek

- literatuurstudie

Inhoud

- Legitimiteit, gezag en politie. Een verkenning van de hedendaagse dynamiek (K. van der Vijver)
- Politiële legitimiteit, paradigma's en problemen (P. van Reenen)
- Onveiligheid en de legitimiteit van de politie (M.A. Straver)
- Politie en gezag: historisch pleidooi voor een moderne benadering (G. van den Brink)
- Verschuivingen in legitimiteit en gezag: van aureool tot rauwe, alledaagse werkelijkheid (U. Rosenthal)
- De interpassieve burger en het gezag van de politie (G. van Oenen)
- Legitimiteit van de politie als medespeler in het middenveld (J. de Savornin Lohman)
- Epiloog (K. van der Vijver en F. Vlek)

Samenvatting

Het lijkt erop dat de laatste jaren de legitimiteit van de politie opnieuw onder druk, of in elk geval ter discussie is komen staan. Dat roept de vraag op in hoeverre en waarom en waardoor? Zijn er dwingende redenen om ons zorgen te maken over de legitimiteit van de politie, en zo ja, welke? Houden die vooral verband met een, al dan niet vermeend, gebrekkig functioneren van de politie of, ook, met veranderde maatschappelijk opvattingen en aanspraken ten aanzien van de politie? En welke rol speelt in dit verband het landelijk politiebeleid dat koerst op centralisatie, schaalvergroting en een heroriëntatie op kerntaken; is dat onderdeel van het probleem of – bedoeld als – een oplossing?

Die vragen staan centraal in deze bundel. De directe aanleiding was een verkennende beschouwing van Kees van der Vijver over zowel de normatieve als meer empirische aspecten van het legitimiteitsbegrip. Daaruit blijkt dat het om een weerbarstig begrip gaat, waarvan betekenis en inhoud aan veranderingen onderhevig zijn. Een begrip ook waar wel veel over geschreven wordt, maar waar weinig goed empirisch onderzoek naar is gedaan. Deels doordat het zich lastig eenduidig laat operationaliseren.

Dat was aanleiding om een aantal auteurs te vragen op de studie en het vraagstuk van de legitimiteit en legitimiteitspositie van de politie te reflecteren. Zij hebben dat gedaan vanuit verschillende invalshoeken: historische, politiewetenschappelijke, cultuur-filosofische en politiek-bestuurlijke. Hoewel visies en opvattingen uiteen lopen, zijn er rode draden te

ontwaren. Die worden in een slotbeschouwing belicht en verbonden met een aantal conclusies en implicaties voor praktijk en beleid.